

TIMISIANA

Viétia prin lupta!

Lupta pentru viétia!

Foaia pentru trebuintele poporului roman.

Apare în fie-care dumineca.

Pretii: Pentru Austro-Ungaria:
pe un an întreg 4 ft. — pe $\frac{1}{2}$ de an 2 ft. — pe 3 luni 1 ft.
Pentru strainatate:
pe un an 14 franci. — pe $\frac{1}{2}$ de an 7 fr. — pe 3 luni 4 fr.

Un numer costa 10 cr.
Anuntiuri se publica cu 6 cr. de sir pentru fie-care publicare
si 30 cr. timbru.
Redactiunea si administratiunea fôiei e în Timisióra (Meier-

hófe, Schwanengasse 49) unde sunt a se adresa tôte coré-
pondintiele pre cum si banii de prunumeratiune.
Manuscripte nefolosite nu se retrimit.
Epistole nefrancate nu se primesc.

Invitare de prunumeratiune

la

TIMISIANA

Deschidem abonament la foia noastră rogând pre toti domnii preoti, investitori si carturari romani se ne spriginésca modest'a întreprindere, cu atât mai vertos, ca pretii ei este de tot moderat, astfel, încat si cel mai serac om pôte se si-o procure — ear marimea si cuprinsul fôiei dà prilej destul — celor ce o doresc — a se indeletnici în cetirea si scrierea limbei romane.

Pretii fôiei e urmatoriul:

Pana la finea anului 1885 . . . 3 ft.
" " " luni septemb. . . 2 "
" " " " Juniu . . . 1 "

Abonamentele se fac cu multa inlesnire prin asemnari postale (Posta-utalvány Postanweisung.)

Dela diece esemplare se dà colec-tantului un esemplariu gratuit.

La cerere, trimitem numer de proba bucuros orisicui, si fara plata.

Numere complete avem dela început.

Administratiunea
„Timisianeii“.

De-ale economiei.

Lipsele, neajunsurile si necesurile noastre le-a definit ôre-cand un barbat mic de statura, dara mare la factura al nostru: sunt un legion. Mare invetiati si fôrte genial ar' fi omul, care clasificandu-le ar' potea se ne arete si convinga prin graiul, séu cu condeiul seu, care e lips'a, care e neajunsul si necesul cel mai mare? Lips'a de scoli cum s'ar' cadea, lips'a de locasiuri domnediesci, adeca de bisericii în care se nu le fie rusine chiar' si la preoti a rogá si invocá numele lui Domnedieu, éra laicii mai luminati se nu se téma ca tienénd siervitiul Ddieesc se surpa preste ei; lips'a de preoti si invetiatori luminati, patrushi de chemarea lor carii se pasea, se ingrigiésca si se-si puna sufletul pentru turm'a incredintiata lor, si cari nu sunt numai rei agronomi. Lips'a de locuintie mai luminóse, mai sanctóse; lips'a de notari si

primari mai morali, carii se tiena cu comu-nele care-i aleg si i-i platesc, nepasandu-le prea mult de grati'a celor'a caror siervese, — lips'a de vestmente mai potrivite, mai lanóse, mai caldúrose, cum portau mosi de stramosi, cojóce albe, mandre si curate, care tien câte 20—30 de ani, éra nu „laibere“ venete, prin care-ti ies cotele în 5—6 luni, prea mult un an; lips'a de o întielegere mai buna noi între noi si de-a nu ne cáciuli pentru fie-care nimicuri. Eca fratilor atatea lipse si asi mai potea insirá pana de séra tot de acestea, déca timpul nostru nu ar' fi restrins si marginit.

Cu tôte acestea, eu nu ve voiu vorbi de nici un'a din acestea, ci me voiu îndes-tulá déca fie-care din Dvóstra cand si cand ve veti aduce aminte de vorbele mele si veti face un mic studiu din ele; asia voiu trece la lips'a pe care eu o socotesc si o tien asta-data, precum o-am tienut tot-de-a-un'a de cea mai mare; éra aceea este lips'e? gáciti: *de lucrarea pamentului de acum înainte, mai bene mai rational decât pana acum.* Este o lipsa întreita, lips'a de economia în casa, afara din casa si la camp. Voiu lasá de asta-data nediscutate aceste 2 ramuri si voiu trece la al treilea, adeca la economia de camp séu mai bine dis agronomia. Nu pociu inse cá se nu insemn ca romanii, mai cu séma cei din vechile comitate feudali, fostii dileri si iobagi cu beutur'a lor de vinars si cu préd'a si risip'a ce o fac cu bucatele, cu pómele, cu puii, cu gainile si cu óuale lor pentru acést'a beutura, cu imbracamintele lor cele pocite, cióreci albi de casa, dara laibere jidovesci de Pest'a. pelarii de pisma, cu tiundra (suman) sura. au ajuns de compa-timirea nóstra, de risul si batjocur'a, celor la carii cara si duc pe vinars tot ce au, si dela carii cumpera sdrentiele cu cari se impodobesc. Aici cred eu cá e la locul seu canteul: *Cine drac a mai vedúit, ciocarliu cu rochia, siórece cu palaria.* Ei bine! ómeni buni, déca vi s'a urit de portul stramosiesc, larg, bogat si calduros, séu de cel mai de vara, mai subtire, dara lucrat de femeile vóstre si spalati; daca credeti, cá nu mai raspunde recerintiilor timpului de astadi si ve mai plac postavurile cele putrede si

mucedele ale fabricantilor straini mai tot evrei; déca e mai pretiuit, mai pre sus, mai nobil, mai galant decát cojocul cel alb si mándru, chingesit cu flori si colori nationali, apoi schimbati-ve dintr'-odata, cá se nu fiti ciocarlii, si eu ve spun înainte cu tóta securitatea, cá de nu ve veti întorce la portul nostru stramosiesc voi tieranii, voi talp'a tieriei, apoi nu preste mult, pre-cum a urmat cojócelor laiberele, asia vor urmá laiberului bluzele de canepa mestecata cu bumbac asia. încat se nu mai ajungeti nici voi nici copiii vostri a mai pune pre trupul vostru o hainisióra de lana, chiar' nici obiéla în opinca.

Dara mi raspundeti: Hei Dnule! mare esti, pucin pricepi: Un laiber 'l iau cu 7, 8, 12 fl. un cojoc inse costa 20, 30 fl. Asia e, dar' un cojocel numai cat un laiber de scurt, cat costa copii? Apoi cine nu are putere cá se cumpere cojocel, se pórté tiundra, siuba séu ori ce alta cum au por-tat mosi de mosii lui; séu déca a cuprins si pre tieranime mani'a ori furi'a modelor faca-si laibere din panura tiesuta de neves-tele si surorile lor, cum face cei din Sasime. — Era déca cineva cum se afirma fara cuvent, nu mai pôte trai fara a bea vinars, cu Ddieu; venda bucatele, puii si vitele si se bea pre bani, cá pre legea mea, tot va esi mai bine la socotéla, decát cand bea pe credit.

Acum agronomia. Cum s'a lucrat pamentul pana acum, scim cu totii, fiind-ca pucini vor fi între noi, cari se nu fi tienut nici odata de córnele plugului, lucru de care pana la Imperatul Iosif II care insusi a tienut, la multi le erá rusine si care la stramosii nostri era mare onóre. Cum se lucra acum, vedem cu totii. Cum ar' trebui se-l lucram, ne areta si invétia multime de carti voluminóse, scrise în tôte limbele; vedem chiar cu ochii nostri practisandu-se de unii proprietari mai luminati, cari au avut atat'a taria de suflet de a rumpe cu trecutul si a imbratiosia sistem'a nóua. Dintre acesti rari, unul cred a fi si eu, si déca veti benevoi a me ascultá, ve voi descoperi cu tóta sinceritatea experien-tiele si pracs'a mea.

Se dice, si se dice cu drept, ca nimene

nu vede pragul pe desupt, pana nu se lovesce cu capul de cel deasupra.

Acest lucru mi se intempla si mie si se va intempla si cu altii, cari la vorb'a si indemnul meu sau dela sine insusi vor a incerca se faca reforme, se schimbe sisteme aici, pentru-ca nici un'a reforma nu se poate face dintr'una data, ci si aci cata se aiba drept proverbiul: „*gresind invetiam*“ asia dara fratilor avem de a face cu trecutul pana la 1848, cu prezentul sau trecutului de atunci pana acum, — si cu venitorul agronomiei.

Pana la 1848 mai in tota tier'a era impartit hotarul fie-carui sat in 3 parti, 1 ogor, 1 granatie, 1 cucuruziste, sau pre unele locuri numai granatie si cucuruziste, adeca: in a III, parte se se semine tot cucuruz, era cele II tot numai granatie. Si un'a si alt'a sistema a fost buna si practica si eu o recomand: ca unde numai se poate se se mai tiena, éca pentru ce. Pamentul nostru e ca farin'a de secara sau grau curat. Se-mi faca cinev'a mie pame buna din aceste farini numai mestecand farin'a cu apa fara a le framenta pana asuda grind'a, si atunci voi crede si eu la toti profetii si sfatosii cari intr'un glas condamna sistemele vechi. Eca ce-i trebuie pamentului nostru: calcare de vite, batururi, un feliu de framantare ca la aluat. Nu e destul se gunoim, se aram, se semenam si se grapam; trebuie se si calcam, se batucim. Si ca se ve conving de ace'a, iertatime se ve spun un exemplu chiar' din viet'a tatalui meu. Tata-meu avea un pament in care deca nu treceau vitele satului de 3, 4 ori crucisii preste el, nu producea nimica sau foarte pucin si reu; éra deca se facea acest'a, producea cele mai bune bucate. Vedeti dara fratilor, ca eu din copi-

laria am crescut cu convictiunea acest'a ca pamentul nostru este ca farin'a; deca vrem se avem recolta buna, trebuie se-l calcam si framentam, intocmai cum se framenta aluatul.

Pre cei ce nu vor fi voind se credia cele ce spusei eu, i-i duc la camp, unde voru voi, si le voiu areta, ca pre unde a fost o cale laterala preste un pament inainte de aratura si semenatura, sunt bucate mai bune cu mult decat pe unde nu fu cale si calcatura. I-i mai duc le acelea pamenturi, in cari dau altele cu capul, adeca, cari sunt asiediate de-alungul altor pamenturi, cari dau cu capul in ele, si economii dupa un us vechiu sau un feliu de servitute es cu vitele din pamentul propriu si numai cu plugul stau la capetul proprietatii lor, se se uite acesti proroci la bucatele cari cresc preste acestea sau chiar sub acestea calcaturi, si se contradica ca pamentul nostru nu trebuie calcat, framentat si lucrat ca aluatul de pane buna. Ei bene, 'l vom calca si apesa cu tavalicul. Foarte bene, dara scopul tavalicului nu e numai de a indesa si a batuci aratur'a, el este cu tot altul, la care nu sciu deca a reflectat cinev'a? Scopul cel adeverat al tavalicului e de a starma si mai tare pamentul decat cu plugul si cu grap'a, si a storce prea mult'a umezala din pament, si asia prin urmare cei ce tavelesc un pament uscat, arinos, arzuriu, in loc se foloséca cev'a cu tavalicul mai mult strica, pentru-ca store prin apesare si pucin'a umezala ce o mai aveau atari pamenturi. Acest'a sistema de ogora a mai avut si avantagiul, ca s'au potut tiena mai multe vite pre ogora, vitiei, oi si porci, cari nu numai au pascut pre ele, ci le-au calcat si framentat, si tot-odata le-au si

dires, le-au gunoit. Un angles fratilor a pretiuit urinatul unei oi pre di la un sfantiu vechiu sau 32 cr. noi; pentru ace'a reu fac locuitorii a celor comune, pre unde se mai pot tiena ogora, cari pentru comoditatea sau nescientia lor 'si preambila oile de 3 ori la di aducandu-le dela pasiune in capul sau midilocul satului la muls; ei pierd multe sute de mii de sfanti; apoi unde este economisarea cu lucru; se lucru pucin cu vite si se ai mult. Acei agronomi cari vor se stérge ogoréle si se are si lucre tot anul, n'au scit ce fac. Fiend-ca cum am dis, nici-un'a reforma nu se poate face dintr'un'a data, ca se reésa pre depelin, asia s'au incercat unii tiena hotarul in trei parti, au substituit ogorélor semenatul cu mazarichie. Foarte bene; dar' acesti reformatori nu au scit, cel pucin pre cat am vediut eu, patru lucruri. Si eu fratilor am calcat foarte de multeori tier'a ast'a crucisii si curmedisii, si eu tot-de-a-un'a am amblat cu ochii deschisi. Si adeca, care ar' fi cele patru lucruri pe cari nu le-au practisat pana acum reformatorii ogorélor?

(va urma.)

Din istoria.

Cenusa unui imperat.

In Roma, la separarea fundamentului pentru zidirea unei case, au dat lucratorii de o cripta familiara sub pamanteana, in care erau asiediate siette urne (ladi) de marmora — pline cu cenusa. Din inscriptiunea descoperita pe urne, se convinsera cei priceputi, ca au dat de mormantul familiei Liciniane. Lad'a cea mai mare din marmora alba, cu bogate decoratiuni plastice, ascundea in sine cenu-

Intr' o sera Gert astepta cu dor pre prietenul sau la mésa obicinuita. Mult a siediut el singur, pana ce in fine ajunse acesta cu fatia trista, ca si cum i-ar apesa ceva gromant inima.

— Inchipuesce-ti Gert ce sa intemplat astad cu mine! dise el prindind pre Gert de mana Asia mi sa parut ca si cand spiritul vremilor trecute ar fi iniat in sufletul meu, si te vei mira deca ti voi povesti!

Belter si umplu pocalul si'l goli repede.

— Inspectoratul magazinei de carbuni de piatra a legat contract cu un avut proprietariu de mine din Germania de sud, al carui inuternicit astadi dupa ameadu a fost in cancelaria mea. Acesta in sine luat nu éce ceva extraordinariu, dara eu asie m' am simtit de siod, cand am audit, pomenind un nume, despre care noi foarte mult vorbeam candva. Ce ai dice Gert deca numele acesta ar fi al lui Porsberg?!

Gert se scutura. Pocalul ridicat ii aluneca din mana.

— Porsberg! dise acesta, picandui aminte trecutului. Porsberg! Dar se poate, se mai porte cineva numele acesta!

— Se intielege ca se poate! dise Belter. Ar fi peat deca si numai unul ar fi din vitia acesta. Dar acesta Porsberg, dupa cum mi-a spus-o inuternicitul sau, proprietariul a-vut de mine-nu e altul decat Porsbergul nostru.

Descrierea persoanei se nimeresce in tocmai, precum si etatea, — adaugand douadeci si cinci de ani. Baeti traese toti trei. Se intielege ca acei baeti cari alergau desculti pe malul marei, adi sunt baroni cu védia si cu stare. Vedi Gert la ce poate ajunge omul. Porsberg e astadi milionariu.

O tacere intra in vorbirea lor, pre care eara Belter o intrerupsa — Gert! nu' ti pica nimic aminte? Gert puse mana pe frunte.

Foisióra.

Conoar'a.

Roman de Ioan Wachenhusen.

2. (continuare)

VI.

O istoria uitata.

Douadeci si cinci de ani trecura. Gróp'a sermanului pescariu de mult se intielenise. Tufele de spini au fost inbratiesiat movila neinsemnata, ear nasipul manat de ventul sburdad formase gramedii mici printre spinet.

Malul marei tot asia era si acuma ca mai nainte, numai in locuint'a cu roletele verdi locuea alt arendator.

Marea nu mai sepa nimica din mal, biserica si curtea bisericeii se asiediasa cu totul, ear malul marei lau fost zidit manile omenesci cu piatra. Sub ingrigirea intielépta a unui econom simplu incepuse si pamantul neroditoriu a se intari, in apropierea malului ear se aretau pesci, si in colibile mici a le pescarilor ear s'a fost intors vietia si voea buna de mai nainte.

Baronul Porsberg dupa trecerea unui jumata-te de an nu si-a mai renoit contractul de arenda.

— Pot eu flamandi si intr' alt loc! dicea el cu grobianitatea indatinata, si s'a mutat din Ostroy cu baetii sei, fara a sci cineva ca unde?

Nu mai lui Belter i-a inpartasit, ca se poate se-i mérga mai bine deca se vor intempla tote asia dupa cum speréza densul; are se mostenésca o avere mare dupa care de mult astépta. Si apoi-e timpul se-si dea copiii la scólele mai inalte, caei este datoriu numelui si familiei sale, asi cresce copiii bine.

Nu a perut reu nimenu ca s'a dus. Cu nime nu traia reu, dar totusi nu avea prieteni.

Belter si Gert de mult lau fost uitat. Nici nu mai erau nici densii in posturile avute pe atunci.

Belter s'a retras din oficiul de stat, si ocupase postul de agent general la o societate de navigatiune, care post era incepiat si cu inspectoratul unei magazini de carbuni de piatra.

Gert ajunsese capitan de nae, si ca atare avea o vietia mai placuta.

Oficiurile lor ii adusesa dara intru o legatura mai strinsa, si in decursul timpului lung, care adusesa pe séma amandurora peri albi pe cap — o mésa in ospetaria era locul unde se intelneau cu prietenii lor.

Orasielul se marise in urmare a legaturii ce o avea cu lumea prin cale ferata si port de nae. Pana ce mai nainte era eveniment rar sosirea unui óspe strein in ospetaria acuma sau inmultit numeral otelurilor cu cateva, Comercial luase un avent mai mare, in locul duhenelor mici erau acuma pravalii mari frumoase si isirurile de case frumoase le despartia cate o strada larga pardosita.

Belter si Gert aveau acuma copii mari. Erau ómeni cu influentia, al caror cuvânt tragea ceva in cumpea. Formau parte din notabilitatile orasiului, si deca unul ajungea in neplacere — celalalt deloc ii ajuta.

Belter avea ca tata-mari grigi.

Fiul sau nu inainta de cale buna. Era acuma de treidieci si trei de ani, de ocupatiune marinariu, dar nici pe o nae nu remanea timp mai indelungat, ci se ducea de cealalte parte a marei si acolo siedea cu anii, fara a da semn de vietia, — pana ce in sfirsit dupa ce a scapat cu vietia, cu oca-siunea unui naufragiu avut-tatal sau prin influentia sa i-a castigat un post de scrietoriu la senat.

si'a lui Liciniu Calpurniu Piso, carele fu adoptat de fiu din partea inperatului Galba, si prin urmare ca urmatorul legiuit al acestuia fu proclamat totodata si de imperat in locul tatalui seu. Instalarea lui de imperat, a fost serbata cu mare pompa; dara la patru zile dupa aceasta serbare in 15 Ianuarie 69 d. Cr. erupse in Roma o revolutiune, revolta pretorianilor sub Otto in care rescóla si Galba si fiul seu adoptat fura ucisi. — Cest din urma adeca Liciniu Piso a fugit si s'a ascuns in casa vestalinelor (feciórelor) carea casa asemenea s'a descoperit in timpul din urma cu ocaziunea separilor prin pamant — dar fu descoperit de ostasii trimisi anume dupa densul, a fost tirait afara din biseric'a feciórelor si pe treptele ei-ucis. Capul lui Liciniu Piso, fu adus din partea ostasilor si predat lui Otto, care intru aceste se proclamase pe sine de imperat nou. Acesta comanda ca capul mortului dimpreuna cu trunchiul se-se transpuna veduvei ucisului pentru inmormantare. Acest'a a asediat apoi cenusia barbatului ei (pentru ca Romanii ardeau cadavrele nainte de inmormantare) in lada de marmore, ear lada a pus'o in cripta familiara care se afla pe Via Appia si care acuma dupa 18 veacuri se deschise earasi.

O a doua lada era ingreunata cu remasitiile tatalui lui Piso, a lui Marcus Liciniu Crassu, carele a fost dupa olalta, pontifice, pretore urban, consul si legatul lui Cesare Claudiu, la a carui ordinatiune fu inse ucis dimpreuna cu nevasta sa Scribonia o

fica a lui Pompeiu cel mare. In celelalte cinci urne era asediata cenusia membrilor familiei Liciniane.

Cripta nu a fost nici cand deschisa de aceea nu a fost de fel vetamata.

Lucratorii carii au descoperit urnele de marmora cu cenusia, au aflat langa ele si o statua de bronz, inalta de 2 picioare, ceea ce si este cauza ca ei au ascuns descoperirea, pentru ca credeau a putea vinde statua pe bani buni.

Dorintia acésta li s'a implinit, pentru ca un colectante rusesc li-a platito cu 6000 franci, de si pretiul ei era de patru ori atata.

Abia mai terdiu a venit la cunoastinta proprietariului, un Signor (domn) Maraini, descoperirea facuta de lucratori, si venind densul in fatia locului a aflat ladile de marmore deschise, si golate de cuprinsul lor, adeca de cenusia asediata in urnele mici din ladi, ear urnele mici perite pana la una din alabastru oriental.

— „Unde este cenusia, carea a fost asediata in aceste morminte?“ intreba domnul Maraini.

Lucratoriul strinse din umeri in semn ca nu ar sci, dar dupa multa intrebare o marturisi, ca intru adevet a fost cenusia in ladi si inca multa, dara — dise el — eu nu am cugetat nici cand ca aceea ar fi de vre un pretiu. In credintia acesta am adunat o si fiind ca era atat de alba si curata am trimiso in o cosiara nevetei mele se o folosésca pentru lesia la spalarea camesilor.

Asia a ajuns cenusia cadavrului unui Imperat, si a mai multor patricii romani din cea mai nobila familia,

dupa un restimp de mai bine ca 18 veacuri dela mórtea lor, se se folosésca de spalatoresc spre curatirea rufelor murdare!

Joan Velovan.

Pentru economi si económe.

Ce se facem ca se rodésca persecii?

Dupa probele facute in Francia, are se fie udarea persecilor cu o lesia móle de cenusia, un mijloc fórté bun pentru de a face din perseci neroditori, séu cam putin roditori pomi carii se dea frupte cat de multe. Altcum metódu acestia, si tóta procedur'a nu e ceva nou, pentru ca in America unde prasirea persecilor este mai latita decat la noi, se intrebuintiaza de mult cenusia de lemn sub pamantul din giurul pomului, formand acésta un cere cam cât de mare. Ploca, venind in coatingere cu cenusia se formeaza lesia, carea strebate apoi pana la redacinele pomului. Altcum cenusia de lemn, e un gunoiu fórté bun pentru toti pomii, cu deosebire inse pentru lozele de via.

Sióreci in straturile calde. Mult necas ne fac fiintiele aceste mici si uriciose. Décase momesc in straturile calde, nu numai ca mananca semantia nainte de a resari aceea, ci si resadul deja resarit incep a'l róde. Apoi sunt fórté vicleni, ca nu se lasa prinsii nici in cursa, dar nici de otrava pusa pentru sterpirea lor nu se ating. Un gradinariu patit i-a prapadit in anul acesta cu mijlocul urmatoriu: a luat cépa de mare (Scilla maritima, Meerzwiebel, Csilla) o parte, apoi doua parti farina si ceva unsóre, si framandandule, a facut pilule, care le-a resírat pe stratul bantuit de sióreci. Siórecii au perit. Ceapa de mare atrage cu mirsul ei siórecii si clotanii, si-i face se manance din ea, apoi e grozav de omorítóre, inse numai pentru sióreci. — pentru animalele de casa e nestricaciósa. Se póte procura din pravalii séu dela apoteca, si se póte prasi si prin gradina.

Lumina peste nóptea întreaga. De multe ori, mai cu séma cand avem bolnavi in casa, avem lipsa se ne arda lumin'a peste nóptea întreaga in chilia. Ca se ne ajungem scopul, si totusi se crutiem, ne invétia un medic se punem pe fesci'a luminei sare pulterisata bine, asia, ca acésta se

eu! Vedi Belter, eu tot cu aceea me manganesc, ca a fost fórté bine a tacea. Déca intru adevet sermanul Schmieder a suprsins pre baronul golind lada, si ducand galbenii acasa in mai multe nopti, o parte cat de mica a comoarei ar fi putut astupa gur'a lui Schmieder. Acest'a dara a fost omorit de pietrii, la derimarea bisericiei.

— Mai bine, déca combinam astfel! Golira pocalele, apoi plecara catra casa, Gert clatinanduse pe drum ca ametit de cele audite.

— Ce folos, ca astadi asi si spune adevet, déca atunci nu am avut curagiul a vorbi! cugeta el pe drum. Astadi nu mai póte ajuta dreptatea de pe pamant. A avut trei copii, carii ar fi devenit orfani, si siar fi perdut numele de omenia deca eu nu tac atuncea. Ce se atinge de bietul Schmieder, aceea si asia nu asi fi putut eu afirma. Fie voea ceriului. Déca sufletul cuiva este ingreunat cu viétia unui om, acela si asia nu si afla pace pe pamant si acésta e destula pedépsa.

VII.

Casatori'a tenerului Porsberg.

Copiii lui Porsberg nici intre sine, dar nici cu tatal lor nu traceau in legaturi mai stranse amicabile. Cand si cel mai mic ajunsese la versta de trei dieci de ani, tatal lor a inpartit intre densii averea. Parte egala a dat ficsce caruia din averea pretiuita la siese milióne.

Bertram, fiul cel mai mare, un barbat cu barba lunga intunecat, tacut din fire, s'a dus apoi la Roma. Nime nu'l putea vedé, pentru ca cu dilele intregi siedeasc ascuns in salonul seu de pictura.

Bertram Porsberg si alegea totdeauna obiecte serióse, asia dicand evlaviose pentru pictura, si icónele lui eran mai numai portrete de sinti. Nu sciea nime, ca densul e auctorul unei icóne trumóse,

— Milionariu! siópti el inect. — Porsberg milionariu! Arendatorul serac din Oestroy! Belter! mi pica fórté siód tóta treab'a! —

Gert privi aspru in ochii prietenului seu pentru de a prinde firul trecutului. Acesta 'si ineretii sprancenele

— Ce cugeti? intreba acesta netedindusi barb'a incaruntita, — trebuesc — ne lampasiu pentru de a ghici originea miliónelor lui Porsberg?

— Belter! tu intru adevet cugeti... Gert privi spariat si cu inim'a cuprinsa de frica nainte sa Nu'mi pot inchipui. Tu cu totul alt om suspicionezi!

— El e, Gert! trebue se fie densul — dise Belter suridiend. Cugeti tu ca eu altcum asi fi inbiat pre plenipotentiatul seu cu vinul cel mai bun ce l'am? El e, eu 'ti spun! E de mirare ce mi-a povestit strainul. Baronul Porsberg — dicea el nainte, cu ceva mai bine ca douadieci de ani, si-a cumperat o mosia. Mai bine ca douadieci de ani — audi tu? Asia-dara póte se fie si douadieci si cinci. A avut un noroc fabulos. Nime nu scia cat sunt de estinse minele de carbuni, cari in timp seurt asia de avut l'facura incat astadi putin se intereséza de conducerea averei si oe comerciul carbunilor. Are fórté multi ampoiati, si el in continuu calatoresce, numai atuncea e acasa, cand l' bantuesc morburile, caci acuma e cu douadieci si cinci de ani mai batran.

Gert clatina din cap afirmativ. Tóte cele povestite de Belter eran de crediut.

— Si scii tu, de unde am dedus eu ca intru adevet — densul e? Din numele baetilor. Unul, cel mai in versta se chiama Bertram, cel mijlociu George, ear cel mai mic Erhard. Si acuma mai tragi la indeala?

Gert tacut privea nainte sa.

— Si sci ce e mai misterios in tóta istoria? Ca si acuma scóte comoara de sub pamant ca atunci nóptea!

Gert spariat privi in sus, ca cum ar dori se se curme vorbirea.

— De buna séma sta in legatura cu spiritele de sub pamant, cari ii spun totdeauna unde póte afla comori — continua Belter.

— Rele spirite sunt acele! dise Gert ca si tredit din vis pentru ca întreaga scena din nóptea aceea, asia de curat i se infatiasise nainte ochilor, ca cum eri sar fi intemplat. Acésta nu póte aduce noroc si fericire Belter! Nu e cu putintia!

Belter stranse din umeri!

— Dar tu facusi pomenire de copiii baronului! Audit-ai ceva mai detaiat despre densii?

— Cum nu? M'am informat pe deplin. Baetii au devenit persóne insemnate. Cel mai mare se afla in Roma; George a castigat diploma de advocat, dar de presinte nu se aude nimica de densul; cel mai mic, care nu are nici o ocupatiune in timpul din urma s'a casatorit cu o féta seraca.

— Si batranul Porsberg?

— Ocupatiunea unica a betranului e se spezeze venitele enorme. Dar mi va pica cam siód, — continua Belter — a ceti de acuma nainte prin cartile mele numele lui Porsberg, pentru ca in numele seu s'a legat contractul pe diece ani Dieu, mare voe asi avé se ved inca odata pre batranul, óre cu ce fatia m'ar primi?

Gert suspina.

— Lucrurile acele de mult au invecit Belter! dise el. Déca ar sci lumea totdeauna de unde eau banii cei avuti, atunci seracii nu ar primi din mana lor nici o miliure. E mare ispit'a cand afla cineva o lada cu galbeni, si e fórté greu a o lasa neatacata; eu nu sciu cum asi fi lucrat si

ocoléscă țesăla jur inprejur. Lumina va arde noaptea întreaga, cu flacăra mai mică ca de comun, iar din lumina se va consuma foarte puțin, așa, ca o lumina va fi destulă pentru 4-5 nopți.

Un mijloc nou pentru sterpirea clotianilor (harticollor.) Un econom din Germania comunică în foia germană „Algem. Bremer u. Hopfenzeitung” următorul mijloc folosit de densul, după cum ni-o spune, cu succes sigur. După ce a întrebunitat toate rețetele și toate mijloacele știute și audite, și a vediat că acele nu folosesc nimica, a venit la o idee pre cât de comică pre atât și de scorbosă. A pus curs’ă, și a prins un clotian în ea, din întâmplare unul din cei mai mari. La luat apoi în mână și l’a uns peste tot — afara de cap cu smola — apoi l’a lasat să intre eara prin gaurile făcute, la colegii sei de sub pamant. Urmarea acestei manipulari a fost, că întreag’ă societate a locuitorilor uricioși de prin grajduri, și-a strins sîntrele și și-au mutat locuința la alta casă, în șperanța că acolo se vor purta netrebniții de omeni în mod mai omenos cu ei. Curtea și zidurile omului au fost de atunci scutite de vizit’ă lor.

Cum se pot sili pomii să aducă rodul înainte de vreme? În Franța au început gradinarii a uda pomii dela începutul primăverii până la coccerea pomelor cu apă caldă. Prin această, pomele se coc mai înainte, și prin urmare se și platește mai bine.

Crastaveti verzi earn’ă. În Anglia mai la totă cas’ă se află în ziua de Crăciun salată de crastaveti verzi pe măsă. Crastavetii se pastrează verzi până earn’ă în modul următoriu: După ce se rump de pe loză, se ung bine cu albusiu de ou, se uscă la soare, apoi, înveliti în chartă, se pun la un loc rece și fără reveneală. Alt metod folosit de englezi, e următoriu: crastavetii próspeți se asiedă într’o ôla sêu într’o ladă plină cu nasip uscat, se îngropă apoi ôla sêu ladă astupată bine de-a supra cu scânțura, cam la 2-3 urme, în pamant, așa că gerul se nu pôta strica nimic. În modul acesta se pot pastra crastavetii până terziu earn’ă, și când se despachetăză sunt așa de crudi că și cum atunci sar fi rumpți de pe loză.

Oine are dureri în urechia, se pună pe vată sêu scama 5 picături de cloroform (se capeta în apotecă) se pună apoi vată în o pipă

o imitațiune după Murillo, care sosi într’o di la preotul din Westroy pe sêma bisericeii de acolo

De si icôn’ă era prea papistăscă, aceea totuși a fost asiediată în biserică, și preotul în duminică viitoare de pe amvon esprima multă mîntă publică donatoriului necunoscut.

Deore ce Bertram Porsberg traea de tot retras, cunoscutii țieneau că s’a retras în atare manastire, și această combinare era foarte de crediut.

În fapta inse Bertram și-a fost cumperat un castel în apropierea Romei, zidit de mult, dar în stil frumos de renaissance, despre care vorbeau, că s’ar fi zidit pe vremea lui Frideric cel mare, de un cavaler svedian, care devenise de odăta avut.

În cas’ă această a locuit Bertram multă vreme singur, după aceea s’a dus la Roma împartiendusi averea între fratele seu cel mai mic și între biserică, lasand celui prim și castelul.

Erhardt, nici în sêma nu a bagat donatiunea această, și nici nu a pasit pe pragul castelului, care remasese gol; ear despie Bertram nu s’a mai audit nimica.

Dêca întrebau de George despie densul, acesta nu le dădea nici o deslucire.

Altecum nici cu George nu pré putea omul vorbi. Modul vietuinei lui Bertram era foarte simplu pe langă toate miliônele sale, și așa și George, se pareă a nu trage prea mari folose din averea trumôsă. Nu se ferea de societate, dar nici nu o cânta.

Vorbea cam aspru. Avea mult spirit și vîna satirică, și cu această îi plăcea se cam vatece. Nu și poștea, și nu se dorea după vietă casnică, pentru că nu o privea această decăt din partea cea rea a ei, pentru ce și era privit din partea damelor de inimiul lor.

(lula) nouă, și se lasă se-i sufle cineva fumul prin camisiu în urechia. Medicin’ă această se folosese cu mare succes în — America.

Biserica și școlă.

Noua arondare a inspectoratelor.

(continuare și fine.)

XII. Inspectoratul Risculitiei.

Inspector: Ioanu MICLUTTA, preotul în Risculiti’ă. 1. Risculiti’ă, 2. Dobroutiu, 3. Tomesci, 4. Vati’ă de jos, 5. Prevaleni, 6. Ciungani.

XIII. Inspectoratul Totvaradiei.

Inspector: Vasiliu BELESIU, protopresv. în Totvaradi’ă. 1. Bai’ă, 2. Batuti’ă, 3. Capruti’ă, 4. Corbesci, 5. Cuialiu, 6. Dumbraviti’ă, 7. Giuliti’ă, 8. Govojdi’ă, 9. Grosi, 10. Halalisiu, 11. Ilteu, 12. Lupesciu, 13. Obersia, 14. Pernesci, 15. Petrisiu, 16. Rosi’ă, 17. Selisce, 18. Slatin’ă, 19. Sorosiagu, 20. Soversinu, 21. Timisiesci, 22. Tocu, 23. Totvaradi’ă, 27. Troiasiu, 25. Vienesci.

XIV. Inspectoratul Radnei.

Inspector: Iosifu VUCULESCU, preotul în Sioimosiu. 1. Cuvin, 2. Minisiu, 3. Giorocu, 4. Cladov’ă, 5. Paulisiu, 6. Radn’ă, 7. Sioimosiu, 8. Milov’ă, 9. Odvosiu, 10. Conopu, 11. Berzav’ă, 12. Monorostia.

XV. Inspectoratul Belintiului.

Inspector: Georgiu CRETIUNESCU, prot. în Belintiu. 1. Babsi’ă, 2. Balintiu, 3. Belintiu, 4. Budintiu, 5. Chiseteu, 6. Costei, 7. Dragoesci, 8. Ficatar, 9. Gruini, 10. Hasiasiu, 11. Ietar, 12. Zabar, 13. Ohab’ă-Forgaci, 14. Paniov’ă, 15. Siusianovetiu, 16. Siustr’ă, 17. Tergovisce, 18. Topla, 19. Topolovetiu, 20. Brestovetiu, 21. Cechesiu, 22. Crivobar’ă, 23. Dobresci, 24. Dubochinadasiu, 25. Hodosiu, 26. Secasiu, 27. Vism’ă.

Si cumperase mosia în provintia, unde se mai ducea din când în când. Asia dara singurul Erhardt Porsberg a ramas în orasiu, și si aceasta cu putarea și fîntia sa făcea o impresiune foarte ciudată asupra omenilor. Omul care era putred de avut, care puté se și scalde vietă în plăceri și bucurii, nu lua parte la nimica, nu avea nici o petrecere mai de predilectiune.

Amicii sei sêu mai bine dis cunoscutii cu carii conversa superficial, cu silă voeau se l’ duca în societate. Că ori ce om avut, și densul juca mare rol în societate, fara că se o scie.

El se îndepartă foarte tare de aceea, ce ori care membru al societății de genul femeesc, ar fi împartit bucurios cu densul adeca de bucuriile familiare.

Era încă tener, de statură înaltă dar cu o țienuta cam trandava. Avea ochi negri, carii dădeau semne de spirit întreprinditoriu, dar nu vedeau nici această ce trebuiau se veda.

Numai o însusire caracteristică avea, adeca îi plăcea se mediteze asupra lucrurilor misterioșe, și din cele vedute asi forma de cele supra naturale. Dar și această o făcea fara a se cufunda prea tare în studiu, țara patima, așa superficial; omeni cugetau, ca o face de distractia.

Negles în educatiune, crescut între omeni dari, în lipsă a adevăratei iubiri parintesci, în al doispredicielea an al etatei ajunse cu fratiile sei de odăta sub o ingrigire aspră, al carei scop era a repara cele neglese.

Din partea tatalui, nu sau crutiă banii. Invetiatorii primeau plata bună, baetii puteau spesa banii după plac, pentru că dorintă parintelui era se veda baetii toate, ce până acuma nu au fost vediat, și li s’a fost detras.

Si baetii sau cam desbrăcat de murdaria

XVI. Inspectoratul Leucusiesci-loru.

Inspector: Adam ROSA, preot în Leucusiesci. 1. Cutin’ă, 2. Leucusiesci, 3. Monostoru, 4. Rachit’ă, 5. Bunea, 6. Padurani, 7. Remetea lungă, 8. Fadimac, 9. Bar’ă, 10. Radmanesci, 11. Lapusnicu, 12. Cladov’ă, 13. Ohab’ă lungă, 14. Iersnicu, 15. Dubesci.

XVII. Inspectoratul Lipovei.

Inspector: Cristoforu GIUCHICIU, preot în Lipov’ă. 1. Belotintiu, 2. Brusnicu, 3. Chisdia, 4. Cuvesti’ă, 5. Labasintiu, 6. Lipov’ă, 7. Petrisiu, 8. Sistarovetiu, 9. Tesiu, 10. Buzad, 11. Chelmacu, 12. Comiatu, 13. Dorgosiu, 14. Lalesintiu, 15. Ohab’ă serbescă, 16. Spati’ă, 17. Ususeu, 18. Zabalțiu.

XVIII. Inspectoratul Bircihisiului.

Inspector: Demetriu MARCU I. Bacamezeu, 2. Batta, 3. Birschisiu, 4. Bulz’ă, 5. Capolnasiu, 6. Capriôr’ă, 7. Grosi, 8. Pogoj’ă, 9. Ostrovu, 10. Salciv’ă, 11. Tiel’ă, 12. Valea mare, 13. Veresmortu.

XIX. Inspectoratul Timisioarei.

Inspector: Atanasiu MERCEA, preot în Parti’ă. 1. Fabricu, 2. Maiere, 3. Mosniti’ă, 4. Medvesiu, 5. Ghirocu, 6. Chisiod’ă, 7. Siagu, 8. Parti’ă, 9. Utvnu, 10. St. Mihail romanu, 11. Beregseu, 12. Pobd’ă.

XX. Inspectoratul Seceniloru.

Inspector: Iosif GRADINARIU, preot în Seceni. 1. Seceni, 2. Murani, 3. Cerneteazu, 4. Ghirod’ă, 5. Remetea, 6. Bucovetiu, 7. Bazosiu, 8. Iezvini, 9. Ianov’ă, 10. Benceculu romanu, 11. Fibisiu, 12. Aliosiu, 13. Chesintiu, 14. S. Nicolaul micu, 15. Fiscutu, 16. Firigihazu.

XXI. Inspectoratul Vingei.

Inspector: Ioanu MUNTEANU, preot în Barateazu. 1. Barateazu, 2. Jadani, 3.

avuta. În tot locul se puteau vedea cu invetiatoriul lor, unde numai era ceva de vediat sêu ceva de esperiat.

Starea materială a tatalui, schimbata de odăta, comoara cea mare, a schimbat și naturelul baetilor. Batranul resfira banii cu amendoua manile, împlind toate dorintele baetilor.

Aurul, care așa bucuria li-a fost causat când lau seos din cripta, și-a perdit totă valôrea naintea lor; posibilitatea de a putea gusta toate bucuriile lumii i-au micșorat pretiul naintea lor. Cu un cuvânt țiii cei selbaticii a lui Porsberg, devenisera barbati seriosi.

Se pôte că privirea luptei elementelor infiorătoare a facut din Erhardt Porsberg un fantast după cum era. Că copil, cu ôrle întregi siedeă pre malul mării, — ba și noaptea se tragea afara din chilia, — că se pôta vedea sierpnierea fulgeriului și se pôta audi tunetul infioratoriu.

Cum i-a picat aminte omului acestnia se se însore nime nu o pricepea. Se pôte că și uritul l’a împintenat. Asia a umblat, ca multi altii nainte sa.

Multe mame au fost aruncat nrêja spre el, dar’ el a fost în stare a se da în laturi, până în fine din zabuneala, indiferentism, totuși sa prins într’ una.

Numai cunoscutii cei mai de aproape ai sei, carii erau foarte puținii — scieau că cum s’a întâmplat această.

Erhardt Porsberg iubea music’ă, pe langă toate ca, densul nu o cultiva. Că baet nu i-s’a dat ocaziune se o invetie, ear’ajuns mai în versta a fost cu mult mai tare îngreunat cu studii decăt se fie putut cugeta și la muzică, — ear că barbat în etate, îi lipsca energia și si voea.

Monostoru, 4. Calacea, 5. Hodoni, 6. Se-
ensigiu, 7. Sant Andreiu, 8. Ving'a, 9. Bo-
drogulu vechiu, 10. Bodrogulu nou, 11.
Munariu.

XXII. Inspectoratul B. Comlosiului.

Inspector: **Vincentiu SIERBANU**,
protopresv. in Foli'a. 1. B. Comlosiu, 2.
Chisiorosinu. 3. Iancahid, 4. Pesacu, 5.
Toraculu mare, 6. Valcani, 7. Checea ro-
mana, 8. Ecic'a romana, 9. Sarcea romana,
10. Toraculu micu, 11. Nereu, 12. Pusti-
nisiu.

Corespondintia.

Concertul plugarilor din Beregsau.

Dorul d'a vedea in ce mesura au progresat
plugarii nostri in art'a musicala, si d'a me con-
vinge de disciplina, carea dupa experientele mele,
este lucrul principal la tote corporatiunile. dar
careea cam de regula — suferă — m'a atras a
cereca un concert, o petrecere populara, tinuta
in Beregsau cu ocasiunea rugii Stlui Georgiu.

Concertul s'a deschis punct la 8 ore s'era.
in sala societatii de lectura, edificiu alipit de scoala
superi'ora de aci. Din ac'asta sala, prin o usia —
deschisa, sa trecut in sala scolei. Ambe aceste
sale erau decorate forte frumos — eu verd'etia si
tablouri frumo'se, si cu nisee cilimuri — minunat
lucrate. Bina, menita pentru cantareti, era frumos,
ardecata si decorata.

Prim'a cantare a corului fu. Moto: „In limb'a
strebuna cantand se vestim, ca noi pentru limba
traim si morim.” Compus de poetul nostru
Pacatian, care moto, cu litere mari tiparite,
era asiediat in o rama mare cu iaga.

Coristii, erau toti unul ca unul, tineri sana-
tosi, frumosi, imbracati curat, cautatur'a lor,
perietur'a lor me facea se me indoesce la inceput, ca
acostia ar fi plugari, crede-am ca mai curand vor
fi nisee studenti imbracati in haine tieranesce.

Piese le-au cantat cu mult tact si precisiune;
armonia — tonurilor a fost laudabila.

Dupa 2-3 piese, s'a declamat poesii.

Aceste poesii sunt in adever forte alese:
ele sunt o adeverata instructiune o predica morala

Odata in societate, audi o voce curata a
unei fete, care acompaniata pe clavier canta nisee
canta'ce frumo'se. A fost cu totul entusiasm. Nu
scia, ore aria frumo'sa, seu vocea cea placuta a
facut impresiune asupra sa? Nici una din damele
prezente nu l' interesau mai mult. Nici nu avea
densul desteritate de a se inverti pe langa dame.
S'a departat in curand din societate, dar tota
noptea a visat despre glasul cel frumos, si in
dina amato're inca despre ac'asta vorbea cu toti
carii vineau in cale; si chiar ac'asta i-a fost neferi-
cirea.

Barbatii ii spuneau ca cantar'etia a fost
dsi'ora Altendorf. Porsberg nu a dat pr'e mult pe nume.

Dsi'ora Ana Altendorf de o statura nalta
subtire cu ochi mari negri, si cu fatia rosia, era
de mai multi ani-orfana. Neamuri fara avere sau
ingrigit de crescerea ei, si chiar unul dintre ace-
tia era acela, cu care vorbea Porsberg.

O conjurare s'a fost nascut in contra lui. —
si multi doreau se scie ca ore fet'a este aplecata a
deveni toti'a baronului Porsberg.

Ana Altendorf numai din gratia mai era
tinuta ca profesore'sa de musica in institutul de
fete, pentru ca catedra ei devenise de superflua.

Ea a observat pre Porsberg in societatea
unde era, dar nu avea voe de fel se devina nev'et'a
lui. Inse acea impregiurare ca e tener si avut to-
tusi an induplecat'o.

Dar ca cum sa induplecat Porsberg la casa-
toria cu ea — nime nu o scia.

Destul ca treaba s'a complanat, si Dsi'ora
Altendorf a devenit sotia baronului Erhardt Porsberg.

VIII.

Urmarea.

Deloc la inceput, in diu'a prima au inceput

pentru poporul nostru, o atentificare la economia
lui. Plugarii, de cari gemeau ambe salele, ascultau
cu multa atentiune aceste poesii in adever instruc-
tive in tota privintia, si din cand in cand se
audia numai cate un suspin apoi cate o siopta:
„chiar asia e!”

A suprins pre intregul public, un mic baet
anume Crisimariu, de 8-9 ani, scolarul
Dlui invetiatoriu E. Andreescu, cand acesta
se urca pe un scaun asiediat pe bina, si curagios
declama o poesia populara instructiva cu atata foc
si gesticulatiuni, intonatiuni si articulatiuni nime-
rite, in cat lau admirat toti.

Dupa ce a finit l' apucara prin mani, — il
sarutau, unii cu lacrimi in ochi diceau: „daca toti
ne-ar sfatui asia, ca copilul ac'asta, noi n'am retaci
nici odato, dar nici in biserica n'audi asia lucruri
frumo'se!”

Dupa finea concertului, un tiner plugariu
urcandu-se pe bina, anuncia publicului ca concer-
tul finit fiind, se va incepe dantiul. Erau doua
bande musicali, una pentru plugari in una 'sala,
si alta pentru inteligenti in alta sala alaturea.
Petrecerea a fost forte voi'sa, toti plugarii erau
plini de bucuria vedind ca strainii ospeti asis-
tinti, laudau mult pre fiii lor si ii fericceau de un
asemenea progres.

Dar isi si esprimara unii din betranii popo-
lului parerea de reu, ca unul dintre preotii locali,
in loc se sprigin'esca moralmente acest cor, bar-
fesece in continuu si ind'etna si pre altii a-l des-
considera dicand: „ca plugariul are se fie la cornele
plugului nu la cantari si la carte, perdiendu 'si
timpul!”

Aceste audite dela betrani, m'au superat forte,
dar cu alta ocasiune voiu vorbi mai in estens la
ac'asta durer'osa cestiune.

Invertindu-me printre coristi si punendu-me
cu densii in discurs, am intieles multe lucruri —
despre cari era numai la alta ocasiune voiu vorbi.
Admirabila e disciplina ce o mantiene Dl An-
dreescu, caruia i se atribuie tot binele, alaturea
si preotului I. Balta. Ce este mai interesant, e'
ca tinerimea primesce si instructiuni in lunile de
erna — in orele de sera. Preotul Balta ii da
instructiuni din Religione si Higiena, era inveti-
atoriul E. Andreescu din seriere, calculare,
drepturi si datorintie, economia etc. Astfelu au in

a nu se intielege, si sute de ani ar fi putut pe-
trece la olalta fara a se pricepe unul pre altul.
Si totusi Erhardt s'ar fi putut numera intre bar-
batii fericiti deca Ana i-ar fi procurat placerea,
de a audi in tota diua numai cate un canteceal
din gur'a ei.

Din diu'a aceea Ana incetase de a canta,
mutanduse in casa din apropierea promenadei,
cumperata din partea barbatului ei ca dar de nunta
Musica ii cauza neplacere, pentru ca a fost silita
se o propuna in institut. Clavirul scump, cumper-
rat de Erhardt statea tot inchis, — nici tastele
lui, nici notele nu erau folosite.

Si aceste tote le-ar fi suferit Erhardt, deca
Ana care dispunea de tote, si careia barbatul ni-
mic nu ia detras cel putin dovedea o purtare a-
mesurat femeii intiepte fatia de barbat.

Erhardt nu era in stare, ca el, la laturea
lui se-dea murei educatiunea cuvenita, pentru ca
din tota purtarea s'a se reoglinda — copilaria.

Baronul asia a crescut, ca nu a avut lipsa de
nimica, pana ce femeea s'a din causa seraciei nu
s'a putut intinde prea departe.

De aice s'a nascut impregiurarea, ca ce era
fara val're si indiferent pentru barbat — pentru
ca tote-i stateau la dispositiune: naintea femeii
erau neingunjurat de lipsa, si valor'ose peste fire.
Ce pentru unul era neplacut, facea celuilalt pla-
cere deosebita.

Barbatul prin casatoria a dorit a ajunge linis-
cea familiara, pana ce femeea abia ajunsa barone'sa
Porsberg incepu a da curs liber tuturor inclinati-
unilor ei.

El era de un naturel tacut si linis'it, pana
ce ea nimic nu nr'a atata ca si monotonia, si nu-
mai uritul o facea se ea cand si cand si cate o
carte in mana.

3 seri instructiune din cantarea cu note, si in alte
3, din alte studii.

Dar, dupa informatiunile primite dela coristi
si la ac'asta tema voiu reveni cu alta ocasiune,
caci la asemenea ocasiune, omul po'te castig'a cele
mai bune informatiuni, de aceea se nu ne ferim
de petrecerile populari!

Judele comunal, fie dis spre lauda Dsale, a
sustienut buna ordine, si sa aretat intim amic al
corului si scolelor; pucini d' acesti judi; de ac'ea
nu putem se nu-l indennam tot la asemenea fapte
frumo'se — chiar in interesul inaintarii poporului,
a luminarei si a numelui bun a comunei. Coristii
il iubesc ca pre parintele lor; asia trebue! judele
Jovan Dragan din Beregsau, po'te fi falos
de o asia mare iubire la satenii sei.

Fratilor si bravilor coristi li mai dic un'a:
se fie mandri caci toti cei ce audira cantarile lor,
au fost satisfacuti, si forte multiamiti, si fie con-
vinsi ca, deca densii vor remanea cu statornicia
pe langa programa lor, d'a se lumina si descepta
prin cetirea scrierilor bune, in societatea lor de
lectura, prin purtarea lor onesta, prin rivna lor
d'a se imbogati in cunoscintia artei in cantare,
prin alipirea lor tot mai mult de cele bune, si
ascultarea ce o dovedesc facia de parintescul lor
invetiatoriu, care nimic nu crutia, spre ai ved'e mai
fericiti: atunci in pucini ani, densii vor fi de
model in intreg tienutul Timisi'orii: Uniti in
cugete si in simtiri, un'a se fiti, si tari veti fi si
fericiti veti fi. Unde ar fi norocul, se pot serie tot
astfelu si despre alte comune, dar dorere, ca
trebue, si voiu si scria — inse altfelu, dar cu
buna intentiune.

E. O.

martor oculariu.

Alexandru Cara-Georgeviciu.

Principele Alexandru Cara-Georgeviciu
fostul domnitoriu al Serbiei a reposat in Timi-
si'ora duminica in 3 Maiu n. a. e. la 7 1/2 ore
aeminetia in etate de 79 ani. Batranul prin-
cipe bolea de vreme indelungata, si asia morte
lui nu a venit neasteptata; dar totusi a venit
nainte de vreme, caci reposatul, tragea nadej-
de mare casi va recastiga tronul perdut al

Porsberg ai carui ochi strabateau pe tot lo-
cul fara a observa ceva deosebit, nu cunosea ja-
lusi'a, precum nici motivele cari o produc.

Nevast'a lui cauta distragere. Barbatul ei o
vedea in societate ca fiintia simpla, care nu sta
cu nime in atare relatie. El nici nu presupunea
ca mai sunt scopuri urmarite de societate. Si el
sa insorat, fara a fi avut cea mai mica simpatia
catra femeea sa, Asia i sa parut, ca va fi bine
deca 'si va trai dilele cu ac'asta feta frumo'sa, care
scie canta atat de placut. Aceea el nu scia ca ce
po'te mai deveni o femece; nevasta inse simtia, ca
numai afara de casa po'te fi fericita. Casatori'a si-a
privit'o de mantuire, care a facut'o libera, si in
gustarea libertatii, privea de pedeca acea in pre-
giurare ca dadu-se vietia la doi copii, — pentru
ce trebui mai multe septamani se si'eda acasa.

Vorbeau, ca domn'a Porsberg, pe timpul cand
zacea, in tota diua inbraca cate o papusia si si-o
punea naintea patului Papusia in tota diu'a avea
alta haina, de colorea hainei care ar fi inbraca'to
domn'a Porsberg deca nu era morb'osa. S'a plans,
ca prin aceea, ca o devenit mama mult a perdut
din frumsetia, de care era tare ingrigita.

Despre tota femeea frumo'sa se fac vorbe, ca
si cum ea ar fi de vina ca e frumo'sa. Si despre
domn'a Porsberg a carei gresiala mai mare era
dorul de a placea, — vorbea lumea multe.

Pe langa tota zabuneala ei, ii pica in minte
tenerei neveste de multe ori idea, ca libertatea
castigata prin casatoria, ar put'e fi si mai mare,
deca nu ar fi barbatul, care altcum nu-i punea
pedeca la nimica.

Incepu a face din barbat jucaria pe sem'a
capritielor ei. Vietia pentru densa era nesuferibila
la laturea unui barbat care incungiura societatea,
pentru care nevasta din contra murea.

Serbiei; mori in se nainte de a si vedea planurile si dorintele realizate, lasand de buna seama in grija ficiilor sei se lupte densii mai departe pentru redobandirea drepturilor rapite. Este sciut ca principele *Alexandru Cara-Georgeviciu* este fiul lui *Georgiu Cernii Petroviciu* a eroului mare national serbesc, pre care turcii l' au poreclit *Georgiu Cara*. La anul 1804-06 punanduse *Cara Georgiu* in fruntea aparatorilor patriei din Serbia a isgonit turcii din tierra, proclamanduse apoi pre sine de principe al Serbiei. La anul 1813 intrara turcii de nou in Serbia si *Cara Georgiu* trebui se fuga din tierra. Venind napoi in Serbia la anul 1817 fu omorit in *Semendria* de omenii rivalului seu, a lui *Milosiu Obrenovicu*, asemenea un pretendent al tronului serbesc. Lui *Cara Georgiu* i se nascuse un fiu inca la anul 1806, cu numele *Alexandru* adeca: principele reposat acuma. Dupa omorirea lui *Cara-Georgiu Milosiu Obrenovicu* fu proclamat de principe al Serbiei. Micul principe *Alexandru* fiul lui *Cara-Georgiu* fu dus in scoli la *Viena Petersburg* si *Paris*, unde a petrecut pana la anul 1842, cand poporul din Serbia seturanduse de ocaruirea lui *M. Obrenovicu* i proclama pre densul de principe al Serbiei.

Pana la anul 1858 a domnit reposatul principe, in Serbia, ear atuncea partida *Obrenovestilor* facu cum facu si puse pe tron pre *Michail Obrenovicu*, care apoi fu omorit la anul 1866 in gradina dela *Topser*. Omorirea lui *Obrenovicu* a causat reposatului principe mari neplaceri. L' au fost acusat, cu aceea, ca densul ar fi avut mana aseusa care a omorit pre *Obrenovicu*, adeca: ca omorul cu seirea si din indemnul lui sa facut. Pentru acesta grea acusa a trebuit se stea batranul principe nainte judecatii. Fiind locuitoriu al tierei noastre in care s' a mutat deloc dupa trantirea lui din domnia, judecatoria noastra a fost competenta a l' chiama nainte sa, se si dea socotala despre faptul cu care l' au ingreunat contrarii. Tribunalul prim l' a aflat de vtnovat si l' a judecat la opt ani de robia, dar fororile cele mai inalte lau mantuit de sub greumentul acusei. De atuncea principele *Cara Georgeviciu* traia forte retras, numai pentru sine si pentru familia sa, in Timisióra numai de cativa ani si-a mutat locuintia, si deca cumva nu-i publicau diarele locale din cand in cand numele, ca contribuitoriu pentru atare scop filantropic unde batranul se areta totdeauna generos — nu scia nime ca ore mai traesce batranul principe si

Dómn'a Porsberg mergea sengura in societate. Scenele vehemente familiare se intielege nu au interdiat. Porsberg remanea totdeauna in liniseea indatinata. Nevasta sa totdeauna plangea si se vaeta in contra vietii casnice. Porsberg tacut privea la baetii sei, carii numai atuncea vedeau pre mam'a lor, cand doic'a ii ducea nainte ei, si carii forte rar gustau serutul dulce de mama.

In stirsit intr'o buna deminétia femeea declarara, ca barbatul neinteresanduse de ea, vrea se se desparta de densul.

Erhardt cu o linisea ne mai vediuta lua si acesta la cunoscintia. S' a dus in cancelaria sa, pana ce femeea jurand resbunare barbatului pentru acesta vatemare se duse in chilia ei de inbracat.

Pentru dupa ameadii a fost planuit o escursiune cu cele mai bune si intime prietene a ei. Nisce cavaleri teneri si placuti capatasera ingaduala se petreaca damele.

In sperantia petrecerei neconturbate nita scen'a avuta cu barbatul ei. Trei dame tenere o cercetara, care aveau se ceupe loc cu densa in trasura, si cu care — petrecuta de cameriera — cobori treptele in jos.

Erhardt veciu din ferest'ra cancelariei, cum se sui nevasta-sa in trasura cu amicele sale.

Damele erau tote fote placent si dragalasi. Petrecerea care le astepta, scose-se pe fatia lor rosiiata, pana ce Porsberg privea fara interes la ele, si fara dor de a si petrece nevasta.

ca intru adevér aici locuesce. — in vechia resiedintia a *Corvinesilor*.

Inmormantarea sa facu mercuri in 6 Maiu n. c. cu pompa vrednica de un principe. La 9 ore deminétia sa infatésiat Prea Sfintia Sa episcopul gr. orient. serbesc din Timisióra *Georg Brancovicu* cu 12 preoti si 2 diaconi, la cas'a mortului, unde dupa scurta ceremonia sa ridicat sicriul reposatului, si s' a dus la biserică. Casa mortului era punctul unde sau intrunit in diu'a aceea intreg publicul din Timisióra. Poarta casei era inbracata in vel negru si decorata cu pajarea serbésca, ear un oficier de casa tienea in mana steagul serbesc asemenea inbracat in vel negru; alti douadieci de oficieri de casa carii aveau intru'o mana pajarea serbésca, intr' alta ca'e o lumina mare de ceara, formau spalier la intrare. — Dupa sfinirea remasitelor paratesci se aduse sicriul in care erau ascunse aceste remasiti si se asiedia pe cocia funebrala, — si cortegiul pleca din suburbiul *Iosefin* spre cetate la biserică catedrala serbésca in modul si ordinea urmatoria: nainte era un calaretiu in haine de gele, dupa densul un oficier de casa cu steagul serbesc inbracat in vel, — dupa acesta alti doi oficieri de casa carii duceau *colu'a* pe o tasa de argint. Au urmat apoi dieci cam 30 la numar dupa densii preoti cu episcopul, ear in urm'a lor alti patru oficieri de casa carii duceau un baldachin, pe care erau asiediate cunumle depuse pe sicriul reposatului. Dupa acestia erau postati oficieri de casa cu pajerile amntite mai sus, alti era cu coróna domnésca si cu sabia cea pretioasa a fostului domnitoriu, precum si cu tote decoratiunile sale, asiediate fiind aceste pe perinutie mici de catifea rosia. Dupa acestia a urmat apoi carul funebral, — o cocia de iaga, decorata frumos cu argint, pe care asemenea erau asiediate cateva cununi, si la care erau prinsii opt cai frumosi. Dupa carul funebral veneau membrii familiei si anume: fiul reposatului principele *Petru Cara-Georgeviciu* cu sotia *Zore'a* ficia principelui de Montenegro, — apoi feta reposatului: *Dna Nicolaviciu* cu ficia sa *Ida*, si cu ficasa *Catarina*, cu principele *Georg Cara-Georgeviciu*, nepoti si nepote, etc. Cu curiositate privea publicul la principele *Marcu*, adjutantul si nepotul principelui de Montenegro, carele ca delegatul acestuia venise inbracat in portul seu frumos national. — Mortul a fost tennut in biserică pana la 4 ore d. a.

Un fel de multiamire l' cuprinse cand vediu ca a ramas singur, si totusi era tacut si posomorit. Altcum asia era el totdeauna.

Nu dorea nimic, si nici nu avea ura catra nimic ce era a lumii, pana ce in casa sa propria, delaturandu-si nevasta, a delaturat tote.

Pote ca nu sar fi intemplat asia tote, deca dómn'a Porsberg nu 'si delatura barbatul, pentru ca aceea e lucru curat, ca ea nu se dorea dupa densul.

Nu mai atuncea vorbeau, cand acesta era neincungiat de lipsa. Deca Erhardt a intreat de nevasta sa, raspunsul totdeauna era acela, ca se inbraca, seu ca are ospeti pentru cari presentia barbatului e neplacuta.

Erhardt nu 'si banuia ca trebuie se stea departe de nevasta sa, pentru ca venise la convingere, ca o femeie nu e in stare a ferici un om, dupa cum i-au fost spus'o multi nainte de casatoria.

In societati nu petrecea nici cand pre nevasta-sa, pentru ca acesta asia o pretindea. Asia dara fara temeiu a fost mai apoi espeptorarea femeii, ca barbatul a lasat'o sengura.

Scene seriose de tot, inca nu au avut densii in casa. Cand femeea incepa a face din barbat jucaria pentru capriciele sale: acesta se indeparta de acasa.

Despre despartire ea a inceput a vorbi, si indiferentul Erhardt s' a in voit si la acesta.

cand apoi sfininduse sicriul cu scumpele oseminte de nou, — cortegiul a plecat tot in aceea ordine eara spre *Iosefin* pana la gara, unde sicriul fu pus pe un vagon de morti, si inca in noptea aceea dus la *Viena* unde se au facut tote ceremoniile inmormantarei de nou. Doua zile a fost mortul depus in biserică serbésca din *Viena*, dupa aceea asiediat cu pompa mare in cripta familiara din cimiteriul numit *St. Marx*.

Noutati.

† **Necrológe.** Din Sibiu primiram urmatariul intristatoriu anuntiu de gele:

Directiunea institutului de credit si economii „*Albina*” in Sibiu, cu cel mai profund regret aduce la cunoscintia tuturor cunoscutilor, ca mult meritatul si neuitatul Director executiv al institutului *Domnul Visarion Roman* dupa un morb greu de 12 ore, lovit de apoplexie cerebrala, a reposat adi la 7 ore a. m. in etate de ani 52, dupa o activitate neobosita pe tote terenle vietii publice.

Osamintele defunctului se vor inmormanta, dela locuintia sa, strad'a lunga Nr. 3. Mercuri la 11/13. Mai 4 ore d. m. in cimiteriul gr.-or. roman din suburbiul de jos. Fie-i tierina usióra! Sibiu, 29. Aprile (11. Maiu) 1885.

George Györgyössy asesor orfanul al orasiului Timisióra, a reposat sambata in 9 Maiu n. c. in etate de 61 ani, si s' a inmormantat in 11 a lunei aceleaa, petrecut fiind la mormant de intregul corp al oficiantilor din Timisióra. *Györgyössy* era roman de origine!

Atanasie Tuducescu profesor la institutul pedagogic-teologic din Arad a reposat septamana trecuta in Arad, in etate de 35 de ani. Fiele tierin'a usióra si memoria binecunventata!

Doi morti in vagon. Cu trenul accelerat, care sosese la 8 ore sera in Regensburg ajunse acolo la 5 a lunei cur, si particularul *Niedermayer* cu ficiorul seu, carii erau la cura in Arco, si erau petrecuti in calatoria de generele batranului, un medic practie din Nürnberg cu numele *Dr. Emerich*. Pe drum se intempla intristatoriu cas, ca *Niedermayer* fara a se vaeta de ceva, de odata inchise ochii pe vecia. Ficiorul lui intru atata se sparia de acesta intemplanie incat cand ajunse trenul in Regensburg si densul era — mort.

Dar' ore pana acuma nu au trait densii despartiti? Seu se pote inchipui un parete mai mare intre densii decat acel care exista? Dar' aici erau copiii. Sermani copii, si acestia erau o sarcina pentru mama, chiar asia ca si tat'a lor.

Ore cugetat 'a nevasta la copii cand a scos din gura cuvantu' „se ne despartim!” Si ce a dorit ea se ajunga prin despartire? Si-a perdut barbatul, si pentru densa era acest'a un castig.

Castigul acesta a fost redobandirea libertatii pe seama unui suflet perdit. Femeea nu mai dorea acuma aceea pentru ce se roga candva; aceea si a perdit pretiul nainte ei 'Si urea barbatul, ca pre unul care i-a rapit libertatea.

Erhardt meditand asupra despartirii umbla prin chilia in sus si in jos, cand ii insinuara o visita.

Era Dora, doic'a de demult a nevastei sale, care ii aduse biletul.

Erhardt privi spariat biletul.

— Pratele meu *George*? Ce dorese? Dela casatoria mea nu l' am vediut nici odata.

Dora spuse ospelui ce dl Erhardt il astepta in salonul de visita.

Apoi ii deschisa usia cu o fatia neamicabila; asia i se parea, ca omul acesta ar pasi cu mult mai cutediatoriu, sar putea dice impertinent decat cum a fost datina pana acuma in casa acesta.

(va urma)

Fôta omorita. In padurea de la Aich, langa Karlsbad, sa aflat dilele aceste cadavru unei fete, cu grumazul taat. Omorul era efectuit cu multe dile mai nainte, si se presupune a fi omoritoriul ei un cadet, care a mai incercat odata ai taea grumazul in — cafana — Se intielege cadetul a fost inchis.

In Homolitia, doi pastori cu numele Paia Stirban si Panta Stojan sau certat pentru pasiune, inse cu asia inversiunare, ca cel dintai strapune cu un cutit pe colegul seu asia de nefericit incat acela deloe muri.

Sapuneti-ve legei! In Caransebesiu a trebuit se se intemple septamana trecuta un cas forte gelnic. Reservistii dela regimentul 43 de infanteria erau adunati la exercitiurile de arma, si unul dintr' ansii remasese afara de casarma, dupa re traite (Zapfenstreich). Gasit de o patroila pe strada, acesta dori se 'aresteze, inse nefericitul om se opuse, ne ascultand nici de porunca, nici de vorbele bune a le comandantului patrolei, pana ce in sfirsit patroila trebui se intrebuinteze fortia folosinduse de arme Sermanul om a fost inpuns de bajonete asia de reu, incat dupa trei dile o murit intre durerile cele mai mari. A ramas de densul o veduva si trei copii. De aceea o dicem inea odata : nu ve inpotrivi legei si stapanirei!

Jidan osindit la môrte. Emilia Fleischmann si nepôta sa Roza sau aflat in deminția dilei de 20 August 1884 omorite in pat. ce a facut mare sensatione in Lipova, orasiul in care locueau. Omorul sa efectuit intre astfel de inpregiurari incat domni de judecata au fost indreptatiti a presupune ca acesta

crima cumplita, barbatul Emiliei Fleischmann, cu numele Moritz Fleischmann a comis'o. In decursul cercetarei facute, precum si la pertractarea tienuta in 8 a lunei curinte, naintea tribunalului din Timisiôra acusatul a negat cu hotarire faptul, dar astfel de martori i-au stat in fatia, caru au convins judecatoria ca faptuitorul crimei nu pôte fi altul decat Moritz Fleischmann. Dupa o scurta constatare a judecatorilor, presedintele de tribunal Dl Mály publica acusatului sentintia, carea suna astfel: *Moritz Fleischmann locuitoriu din Lipova de 33 de ani, acusat fiind cu comiterea unui omor duplu, se afla de vinovat si se osandesce la môrte prin streang.* Vinovatul a primit cu cea mai mare receala si indiferentism sentintia, insinuand — se intielege — apelata.

O crima din amor. In ziua de 19 l. t, pe la amiază locuitorul Dumitru Stan Enache, din Tigoiu, aprôpa de comuna Jideni, in Romania, pe cand luera via sa, se pomeni de odata trinitit la pament fiind impusecat in pulpa piciorului stang. Pacientul banuete de autor al crimei, pe Carstea Dumitrescu din aceiasi comuna, caci acesta impreuna cu Enache pe cand erau flacai, furasera o fata bogata dintr'o localitate, tienend-o trei zile inchisa intr'o camara; iar mai tarziu cu ocazia nuntei, vezend Carstea ca parintii fetei au dat'o rivalului seu, adeca lui Enache, el sa laudat in public ca cine va lua fa'ea de sotia, va cadea la pament de mana sa; afara de acesta, Carstea are reputatie de batasiu si rivnitoriu la fameile altora. Mai sunt banuiti: Ion Vasile Panait si Pavel Const. Olareanu, cel dintaiu pentru ca si el furase pe sotia

lui Enache, pe cand ea era inca fata, cel d'al doilea pentru ca in timpul cand crima sa comis a fost vezut de un locuitor sarind pe vale din spre via lui Enache cu pusca in mana. Banuitii sunt arestati, ear pacientul se gasesce in cura spitalului judetului si, din cauza ca se zice ca proiectilul i-ar fi intrat in pantece, nu se spera insanatosirea sa. Cum se vede, rapirea fetelor in Romania, e lucru de tôte dilele.

Pretiuurile bucatelor

in Timisiora, dupa cate o maja metrica

In 15 Maiu n. 1885

Graul, 73 de chilogram.	— fl. — cr. — — fl. — cr.
" 74 " "	7 „ 60 „ — 7 „ 80 „
" 75 " "	7 „ 60 „ — 7 „ 85 „
" 76 " "	8 „ 10 „ — 8 „ 50 „
" 77 " "	— „ — „ — — „ — „
Secara	6 „ 60 „ — 6 „ 70 „
Orzul	6 „ 40 „ — 6 „ 60 „
Ovesul	6 „ 50 „ — 6 „ 60 „
Cucuruzul	5 „ 70 „ — 5 „ 75 „
Rapitia o maja metrica	— „ — „ — — „ — „

Loteria.

Tragerea efectuita la 12 Maiu n. 1885.

Praga: **63 23 5 84 80**

Proprietariu, editor si redactor respondiabil : **Teodor V. Pacatian.**

Mersul trenurilor calei ferate de stat austro-ungare.

(In valoare de la 1. Maiu 1885.)

Viena—Budapesta—Orsiova—Verciorova							Verciorova—Orsiova—Budapesta—Viena							Timisiôra—Bazias																
Kilom.	Statiunele	Tren. Expr.		Tr. acc. N. 3. cl.		Tr. d. per. N. 15. cl.		Tr. acc. N. 1. cl.		Tr. d. per. N. 18. cl.		Tr. acc. N. 2. cl.		Kilom.	Statiunele	Tr. de pers. cl. I—III		T. mixt cl. I—III		T. mixt cl. II—III										
		ore	m.	ore	m.	ore	m.	ore	m.	ore	m.	ore	m.			ore	m.	ore	m.	ore	m.	ore	m.							
—	Viena pleca	11	25	8	—	8	35	3	30	8	25	—	Verciorova pl.	12	15	5	50	6	6	—	—	—								
278	Budapesta sosesece	6	9	1	44	5	37	9	10	3	37	—	Orsiova "	12	14	4	20	6	50	6	6	34	Voitek "	6	6	6	2	10	47	
—	Budapesta pl.	6	20	—	—	6	15	10	10	7	40	—	Baile Erbulane "	12	44	5	35	7	21	—	—	—	75	Versietiu "	7	21	7	47	2	54
350	Czegled sos.	—	—	—	—	8	54	11	29	9	35	—	Mehadia "	—	—	5	8	—	—	—	—	95	Jasenova "	7	58	8	51	3	19	
—	Czegled pl.	—	—	—	—	8	52	11	25	9	50	—	Porta orient "	—	—	6	21	8	50	Tr. o. N. 14	—	121	Bazias sos.	8	41	9	20	6	14	
468	Szegedin pl.	10	36	—	—	12	44	2	2	1	23	—	Caransebesiu sos.	—	—	7	32	9	58	cl. I—III	Tr. o. N. 14	—	—	—	—	—	—	—		
580	Timisiôra [Jos.] sos.	1	6	—	—	4	12	4	50	4	20	—	Caransebesiu pl.	—	—	7	37	9	43	3	6, 45 m.	cl. I—III	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lugosi "	—	—	8	33	10	55	5	6, 23 m.	2	6, 40 m.	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Timisiôra [Jos.] sos.	4	44	10	4	11	55	8	6, — m.	4	„ 14 „	—	—	—	—	—		
—	Timisiôra pl.	1	14	10	5	3	50	4	45	4	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
640	Lugosi pl.	—	—	11	43	8	40	6	11	6	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
679	Caransebesiu sos.	—	—	—	—	10	37	7	1	7	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	Caransebesiu pl.	—	—	—	—	5	30	7	7	7	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
718	Porta orient pl.	—	—	—	—	8	52	8	12	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
746	Mehadia pl.	—	—	—	—	10	35	—	—	9	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
750	Baile Erbulane pl.	5	51	—	—	10	52	9	11	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
767	Orsiova pl.	6	21	—	—	11	48	9	44	10	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
774	Verciorova sos.	6	50	—	—	—	—	—	—	9	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

*] Acest tren express spre Orient merge numai Marti si Sambata **] Acest tren express merge numai Mercuri-Joi si Dumineca-Luni.

Voitek—Bocsi'a				Valkany—Perjamos				Jasenova—Oravitia—Anina				
Kilom.	Statiunele	Tren mixt cl. I—III		Kilom.	Statiunele	Tren mixt cl. I—III		Kilom.	Statiunele	Tren mixt cl. I—III		
		ore	m.			ore	m.			ore	m.	ore
—	Voitek pleca	6:30	dim.	—	Valkany pleca	2:35	dim.	—	Jasenova pleca	8:15	dim.	
47	Bocsi'a mont. sos	9:27	„	44	Perjamos sos	4:45	„	—	Oravitia sos	10:10	„	
—	Bocsi'a — Voitek	—	—	—	Perjamos — Val-	—	—	—	Anina sos	3:23	d. a.	
—	Bocsi'a montana pleca	6:—	„	—	kany	—	—	—	Anina — Oravitia —	—	—	
47	Voitek sos	8:21	„	44	Perjamos pleca	—	10:—	dim.	Jasenova	—	11:15	dim.
—	—	—	—	—	Valkany sos	—	12:06	„	Oravitia pleca	4:20	dim.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jasenova sos	6:06	„	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5:33	sera

Arad—Timisiôra				Timisiôra—Arad			
Kilom.	Statiunele	Tren omnibus		Kilom.	Statiunele	Tren de persône	
		ore	m.			ore	m.
—	Arad	6:—	—	—	Timisiôra	12:25	5:—
—	Aradul-nou	6:26	—	—	Merczifalva	1:16	5:56
—	Nemet-Sâgh	6:51	—	—	Orczifalva	1:34	6:16
—	Ving'a	7:28	—	—	Ving'a	2:04	6:50
—	Orczifalva	7:49	—	—	Nemet-Sâgh	2:25	7:11
—	Merczifalva	8:09	—	—	Aradul-nou	2:54	7:44
—	Timisiôra	8:58	—	—	Arad	3:10	8:—

Nota: Numerii cursivi insemneza orele de noapte, adeca dela 6 ore sera pana la 6 ore dim. — Tr. acc. — tren accelerat. Tr. d. Pers. — tren de persône. Tr. m. — tren mixt. Tr. o. tren omnibus. cl. classa. o. — ora. m. — minuta. Kilom. — distantia in kilometri.

T I P O G R A F I A

lui

Emil Hössler.

Timisióra, cetate, strad'a Zápolya, cas'a Mocsonyi

proveniuta cu o cuantitate mare de litere de tot soiul si cu masini de cea mai noua constructiune
póte produce in timp scurt, in mod elegant, si cu un pretiu de tot effin ori ce tiparituri,

cum sunt:

journalle, brosiure, opuri, protocóle pentru comercianti etc.

Deposit mare de papir si cuverte.

Se capata la moment protocóle in ori ce forma si marime, precum si tiparituri
comunale, bisericesci, avocatiale judecatoresci etc.

Bursa de Budapesta.

(15. Maiu. st. n. 1885.)

A) Producte:	Groatatea cal. a unei hl. in Ktg.	Pretiu alor 100 kgr. dela fl. dela fl.		Valóre nominala	Se cum-pera cu fl.	Se vinde cu fl.				
		dela fl.	dela fl.							
Grau din tienutul Banatului	76-77	9.45	9.86	100	102.50	103.-				
Grau din tienutul Tisei	74-78	9.70	9.85	100	102.25	103.0				
Grau din tienutul de catra amédianópe si resarit al Ungariei	74-78	9.60	9.85	100	105.-	103.50				
Secara	70-72	7.70	8.-	100	102.60	104.50				
Ordiu	69-66	7.-	7.30	100	102.-	103.-				
Oves	37-40	7.25	7.50	100	100.-	102.-				
Cucuruz (porumb) de Banat	75	6.30	6.50	100	95.75	96.52				
Cucuruz (porumb) de alt soi	73	6.30	6.90	100	106.50	107.-				
Rapitia de curechiu	-	-	-	100	99.-	99.50				
Rapitia de Banat	-	-	-	-	-	-				
Grau pre primavéra	-	8.18	8.20	-	-	-				
Grau pre tómma	-	9.-	9.40	-	-	-				
Grau re lun'a lui Iul-Aug.	-	-	-	-	-	-				
Cucuruz pre Maiu-Jun.	-	6.30	6.40	-	-	-				
Oves pre primavéra	-	7.-	7.10	-	-	-				
Oves pre tómma	-	-	-	-	-	-				
Rapitia de curechiu pre Ang.-Sept.	-	-	-	-	-	-				
Rapitia de Banat pre Jul.-Aug.	13	13.25	-	-	-	-				
Sementia de trifoiu unguresc	52	53.-	-	-	-	-				
Sementia de trifoiu frances	-	-	-	-	-	-				
Sementia de trifoiu italian	-	-	-	-	-	-				
Sementia de trifoiu rosii	50	54.-	-	-	-	-				
Unsóre de porc din Pesta	53.50	54.-	-	-	-	-				
Unsóre de porc din provincia	-	-	-	-	-	-				
Slanina ung. neatumata	40	41.-	-	-	-	-				
Slanina ueafumata	45	46.-	-	-	-	-				
Slanina afumata	51	51.50	-	-	-	-				
Seu topit	40	41.-	-	-	-	-				
Miere cu faguri	24	25.-	-	-	-	-				
Miere galbena stórsa	26	27.-	-	-	-	-				
Miere alba	-	-	-	-	-	-				
Céra de Rózsnyó	-	-	-	-	-	-				
Céra de Banat	-	-	-	-	-	-				
B) Detoria de stat:				C) Actiuni:						
Renta de aur ung. libera de dare 6%	100	96.-	94.10	Banca de credit gen. ung.	19.50	200	316.75	317.50		
Renta de aur ung. lib. ra de dare 4%	100	-	-	Banca austro-ung.	44.-	600	865.-	867.-		
Renta de chartia ung. 5%	100	99.90	91.15	Banca comerciala ung. pestana	45.-	500	612.-	619.-		
Obligatiunile imprumutului dumului de fer ung. in argint 5%	129	145.50	146.50	Societatea de asecurare gener. ungar. prima	152.-	1000	3576.-	3600.-		
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (I. emiss. 1869) 5%	100	96.25	96.50	Calea ferata transilvana 5%	-	200	187.-	187.50		
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (II. emiss. 1878) 5%	100	121.-	122.50	Calea ferata austriaca 5%	-	200	307.50	308.-		
Obligatiunile de stat din 1876 de la drumul de fer orient. ung. in aur 5%	100	107.50	108.50	Calea ferata de tienutul Tei is 5%	-	200	250.-	251.-		
				D) Scrisuri fonciarie si valute:						
				Cass a de pastrare prim. pestana			320.-	1000	5724.-	5750.-
				Scrisuri fonciari ale instit. de cred. ung. 5%			100	101.75	103.75	
				Scrisuri fonciari ale banicei austr. ung. 5%			100	102.75	103.-	
				Scrisuri fonciari ale cassei de pastrare pariotice pestane 5%			100	99.25	99.75	
				Scrisuri fonciari ale banicei comer. ung. pestane 6%			100	102.-	102.50	
				Scrisuri fonciari ale instit. de credit si economii „Albina“			100	100.50	100.-	
				Galbini cesaro reg. de valuta			5	5.79	5.82	
				Galbini cesaro reg. de rotundi			5	5.73	5.76	
				Galbini austro-ung. de cate 8 fl. v. a.			8	9.76	9.78	
				Galbini austro-ung. de cate 20 fr.			8	9.76	9.78	
				10 marce germane			10	12.11	12.13	
				100 marce in bancnote imp. germ.			50	60.25	60.15	
				E) Cursul cambiilor de vista pre trei lune.			Interese			
				Bancele germane, pentru 100 marce in bancnote imp. germ.			4.-	60.50	60.05	
				Bruxell'a pentru 100 franci			4.-	-	-	
				Paris pentru 100 franci			4.-	49.-	49.10	
				Bancele dtn Helvetia pentru 100 fran.			2.-	48.80	48.90	
				Zürich pentru 100 franci			2.-	48.80	48.90	
				Londra pentru 10 pundi sterlingi			4.-	124.20	124.40	
				Petropol pentru 100 ruble			6.-	-	-	
				Bancele italiene pentru 100 l. n. italiene			5.-	-	-	

Ca tipariul lui Emil Hössler in Timisióra.